

NULÄGESANALYS Hallands Landsbygder

Publicerad 6/7-2020

Bakgrund och metod

Med anledning av pandemin har Lokalt Ledd Utveckling Halland genomfört en kvalitativ nulägesanalys. Syftet var att undersöka vilka effekter som pandemin har på Hallands landsbygder, eftersom det i situationer som denna uppstår en hel del antagande som behöver bekräftas eller avfärdas.

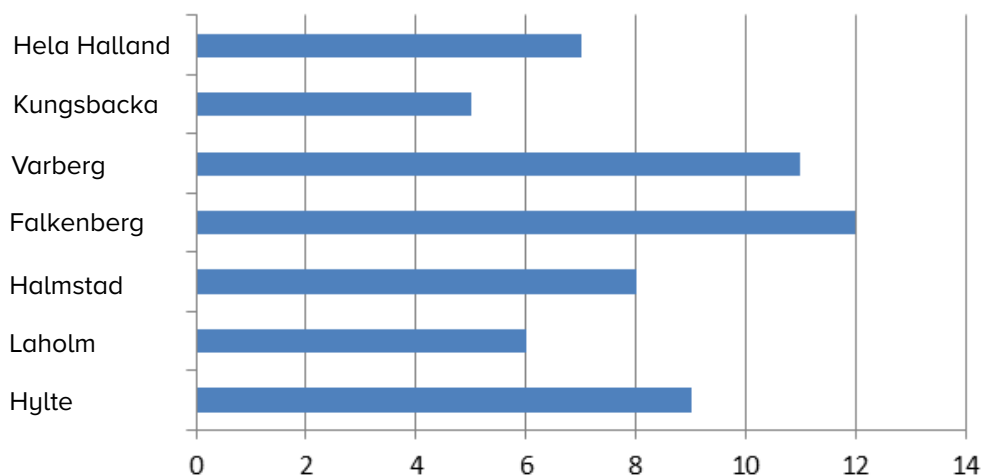
Metoden som användes var telefonintervju och enkäter. De nyckelpersoner som utvaldes för intervju var personer med brett nätverk som dessutom är aktiva på Halländska landsbygderna. Personerna skulle även vara jämt fördelade över regionen. Till nyckelpersonerna utvaldes samtliga pågående projekt från Lokalt Ledd Utveckling Halland, nominerade Landsbyggare 2019-20, föreningens styrelse samt ett 20-30 tal medlemmar, eftersom de har breda nätverk och är aktiva på landsbygderna i Halland.

Personerna ringdes upp och gavs möjligheten att direkt svara i en telefonintervju, stämma ett senare möte, eller att de fick besvara enkäten själv genom en digital enkät. De flesta landsbyggare och projektägare svarade i telefonintervju, ledamöterna i Lokalt Ledd Utveckling Halland informerades om frågor och frågeformulär på ett styrelsemöte och kunde därefter svara i enkäten själva.

Till sist inkom 58 svar från olika personer med god geografisk spridning, sektor tillhörighet, könsfördelning och acceptabel åldersfördelning.

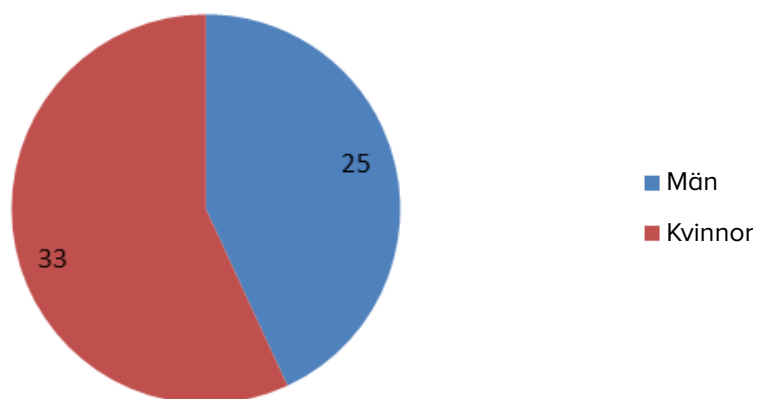

Geografisk spridning svarande

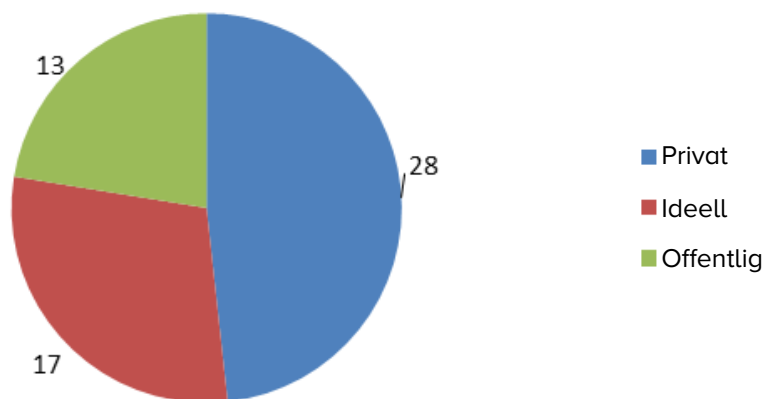

”Hela Halland” svarades av personer som inom sitt yrkesliv är aktiva inom hela Halland. De flesta svarande bor och verkar på samma ort.

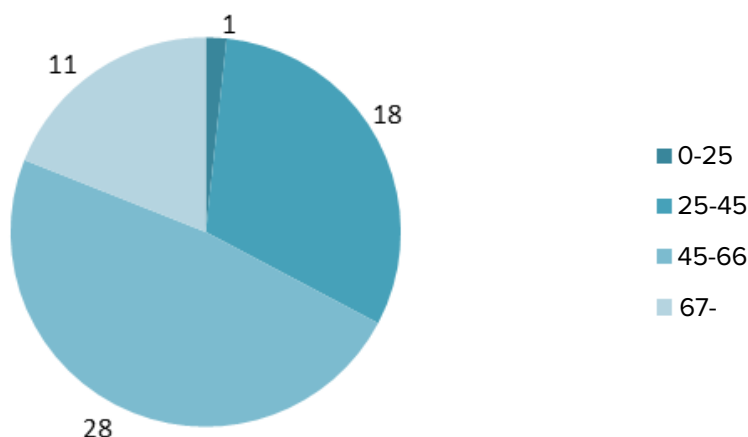
Könsfördelning svarande

Sektortillhörighet på svarande

Ålder på svarande

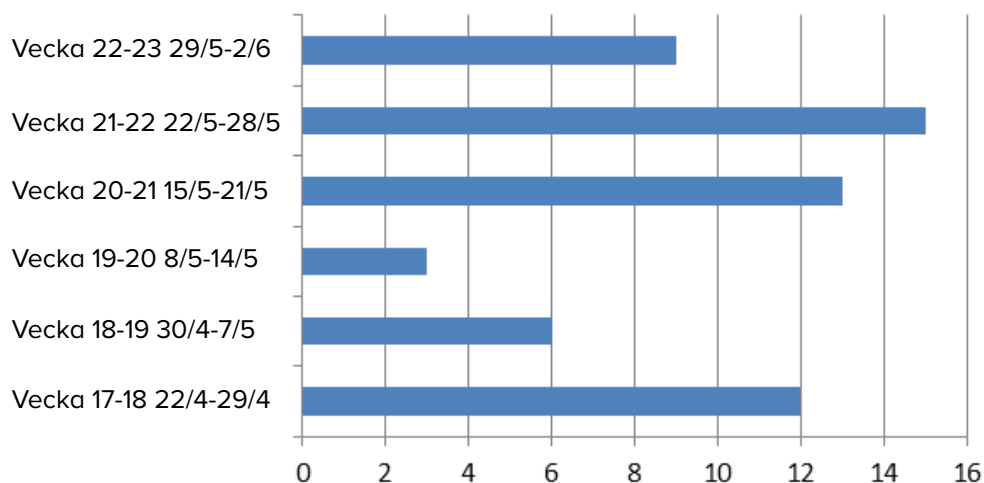

Den yngre delen av befolkningen (0-25 år) har inte deltagit i besvarandet av frågorna i tillräckligt stor utsträckning, och dessutom har de troligen inte nåtts av möjligheten i lika stor utsträckning. Dock är en tredjedel av svarande under medelålder (25-45 år) och majoriteten av svarande är i verksam ålder.

Detta speglas troligen åter i sektorstillhörigheten, där nästan hälften kommer från privat sektor. Det är alltså huvudsakligen personer som är verksamma i företag på Hallands landsbygder som besvarat enkäten.

Frågorna besvarades i slutet av april, hela maj och första veckan av juni.

Tidsrymd för svar

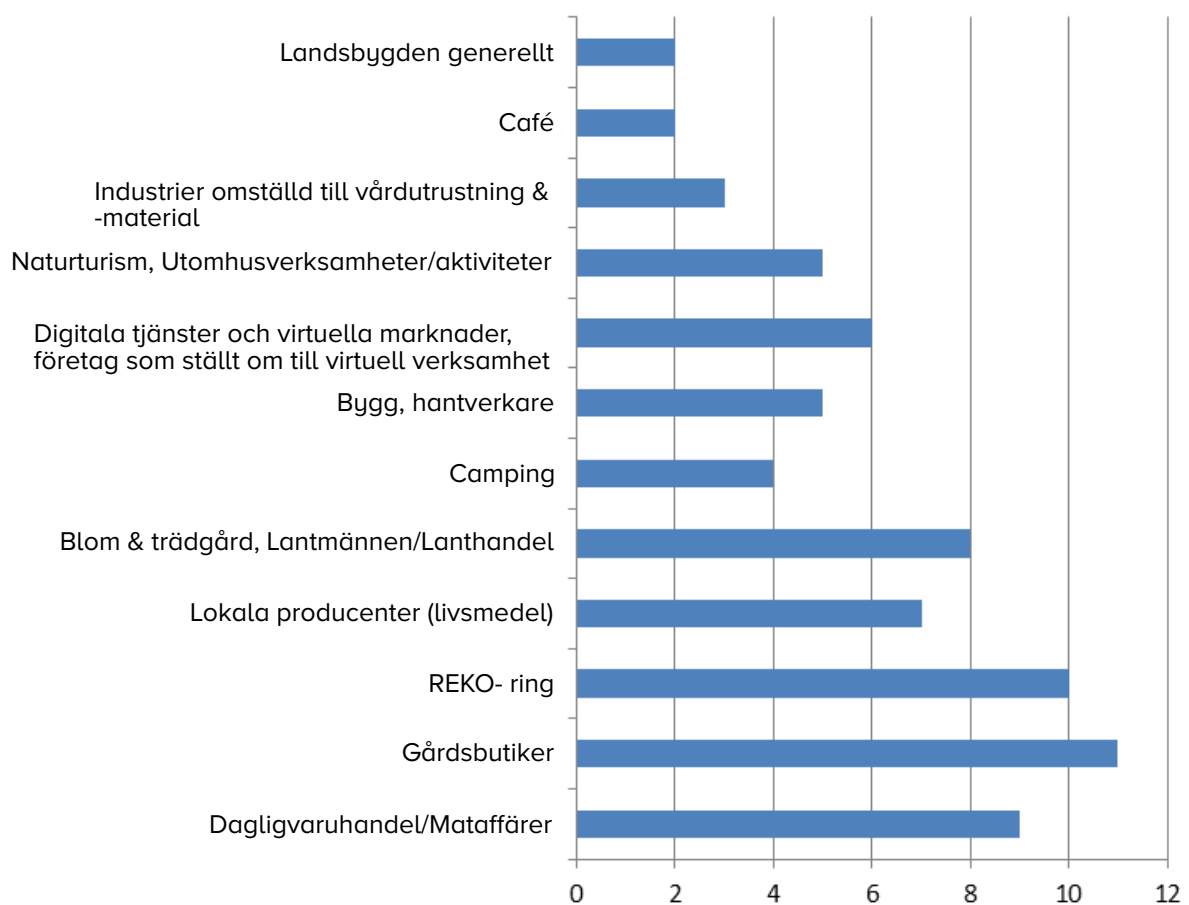

Frågor ställdes som rörde företagandet och föreningslivet på Hallands landsbygder, exempel på lokala initiativ efterfrågades och de svarande fick medverka i en SWOT runt Hallands landsbygder. Samtliga svar är fritext, och därefter har verksamhetskontoret analyserat och grupperat svaren enligt nedan.

Analys av företagandet på Hallands landsbygder

Under detta avsnitt frågades efter branscher och företag som det går särskilt bra för och företag och branscher som står inför stora utmaningar genom pandemin.

Branscher det går bra för

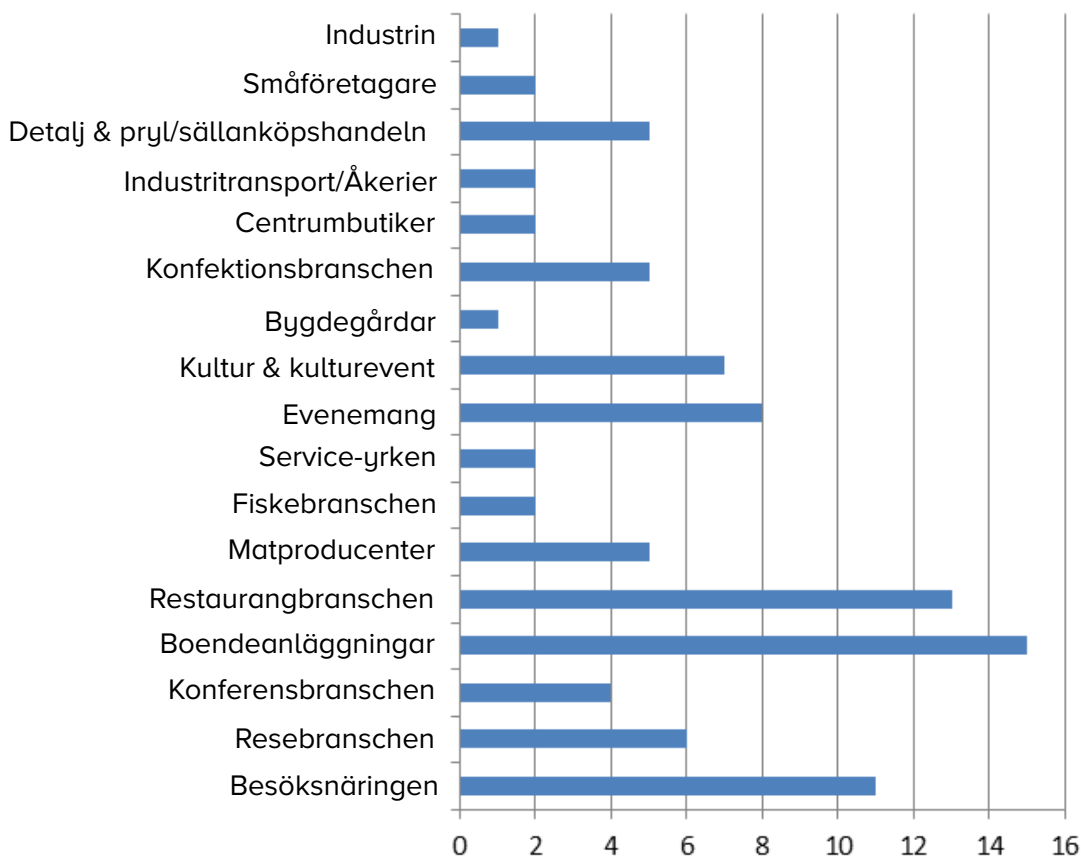
”Under digitala tjänster och virtuella marknader...”, nämns exempelvis livestream-sajter, onlinebusiness, internetförsäljning, timbanken, www.ifiske.se (fiskekorts tjänster). Under ”naturturism, utomhusverksamheter” nämns Golfklubbar, cykelrundan Smaka på Kattegatt, fiske och ungdomsverksamhet.

Här bekräftas det som de flesta på landsbygderna i Halland redan vet: för lokala leverantörer av mat går det bra, särskilt i form av gårdsbutiker, REKO-ringar och andra lokala producenter av livsmedel. Samma mönster som ses i hela landet angående dagligvaror, blom- och trädgård, liksom lantmän och lanthandel upprepas på landsbygderna. Även att naturturism och utomhusverksamhet fått ett uppsving är föga förvånande och bekräftar det förmodade.

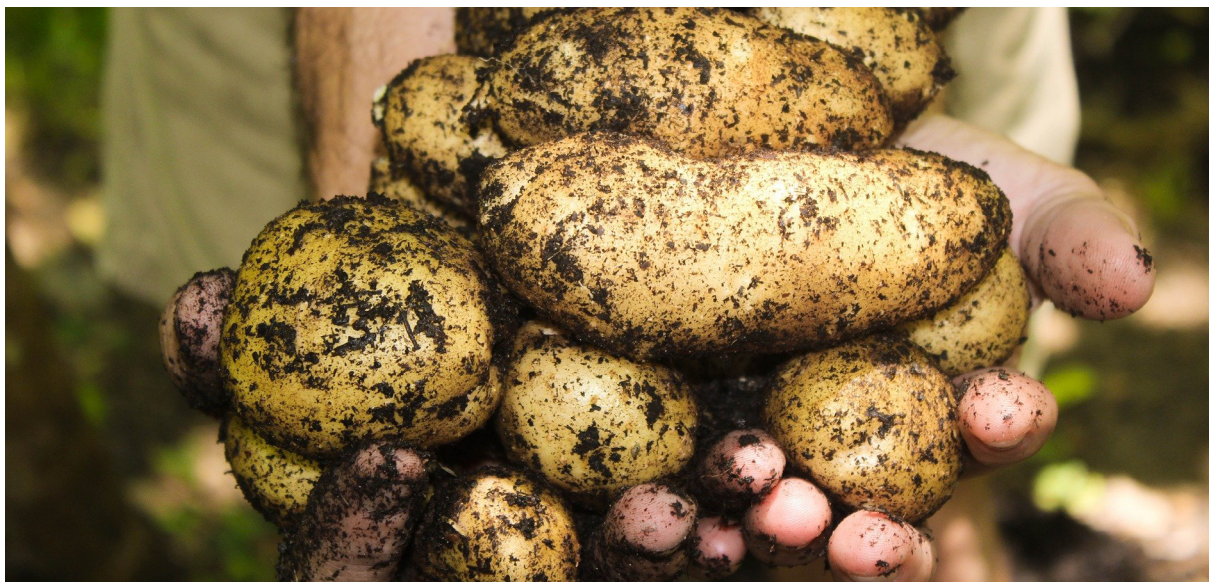
Dessutom omnämns att just de företag som lyckas ställa om fortfarande fungerar bra, i många fall var detta företag som det redan innan gick bra för, företagare som är kreativa, entreprenöriella och dessutom har turen att befinna sig i en bransch där omställning är möjlig, såsom en ginfabrik som börjar tillverka handsprit. De som lyckats omställa virtuellt har såklart också klarat sig bättre än sina konkurrenter.

Vad som däremot förvånar är att två svarande anger "café" som en bransch det går bra för. Det kan möjligen förklaras med gårdscafé eller också att på landsbygderna har kunderna varit trognare än i städerna. Det blir så nära, så lokalt att den lokala befolkningen troget fortsätter att konsumera. Detta är ett mönster som de som analyserat resultaten åtminstone sett i sina egna bygder.

Branscher med utmaningar

Region Halland

Vad gäller branscher med utmaningar blir det en spretigare bild, många fler omnämningar och fler åsikter. Många branscher och företag har utmaningar idag, men besöksnäringen är särskilt beträffad, ännu mer ifall restaurangbranschen, boendeanläggningar (Hotell, B&B, stuguthyrning, vandrarhem), konferensbranschen, resebranschen (bussbolag, Stena Line, taxi, flygbolag) och de som svarat besöksnäringen räknas ihop blir det hela 49 omnämningar från 58 personer.

Evenemang (Event, arrangemang, bröllop, konstrundor, workshops) och kulturbranschen med kulturevent (Eventföretag, kulturarrangörer, kulturarbetare, konsthantverkare, frilansare, föreläsare, museum) är även beträffade, på landsbygderna i Halland liksom i resten av riket.

Gekås i Ullared omnämns explicit under konfektionsbranschen och hur det påverkar alla runtomkring liggande företag.

Matproducenter som levererar till lokala restauranger har det tufft just nu, de som omnämns är potatisodlarna, småproducenter av primärvaror, fiske, som alla måste hitta alternativa inkomstkällor, många har som tidigare omnämnts vänt sig till RE-KO-ringarna.

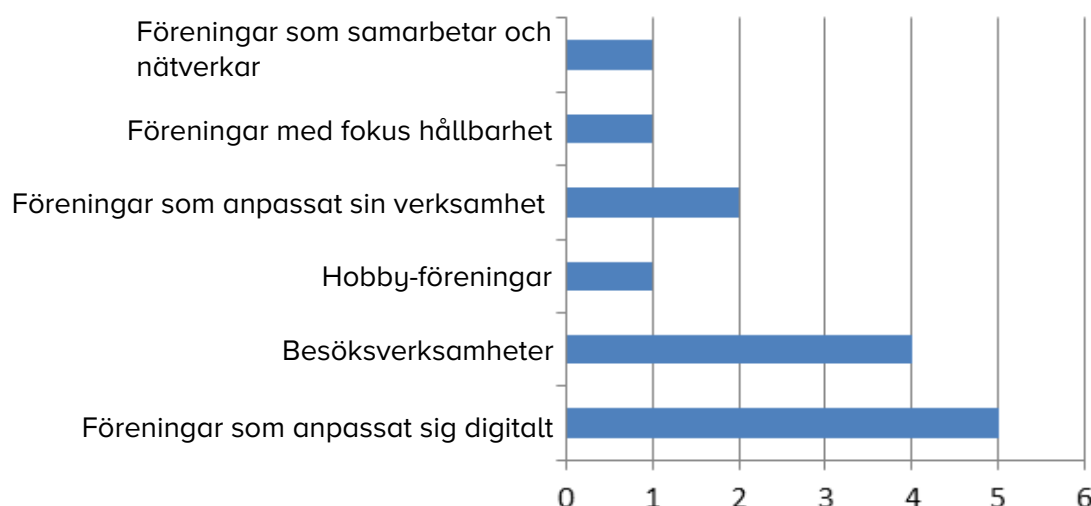
Fisket är omnämnt endast på två ställen men det beror troligen på att det saknas kunskap om detta temat. Fiskebåtarna har det svårt bl.a. beroende på priserna på kräftorna och exportstopp. Fiskebåtarna stannar delvis hemma för de har inte råd med bränslet.

Överlag ser företagandet troligen ganska likt ut i resten av landet, med den skillnaden att det finns en hel del producenter av mat som delvis lyckats ställa om, men som delvis har problem med rekrytering av personal. Även där det finns stora viktiga företag som Gekås, Stena-line som bidrar med sommarjobb och genererar inkomst till runtomkring liggande företag märks pandemin tydligare. Småskalighet verkar uppfattas eller faktiskt vara resilientare.

Analys av föreningslivet på Hallands landsbygder

Vad gäller analysen av föreningslivet så utmärks den av att den fått mycket färre svar vad gäller föreningar det går bra för än företag det går bra för. Antingen går det verkligen inte bra för Hallands landsbygders föreningar just nu, eller så känner svarande inte till några bra exempel. Det kan också vara så, att föreningar kunnat pausa den första tiden när krisen verkade akut, för att avvakta hur situationen utvecklades. Troligen kommer föreningar behöva bli väldigt kreativa efter sommaren för att överleva.

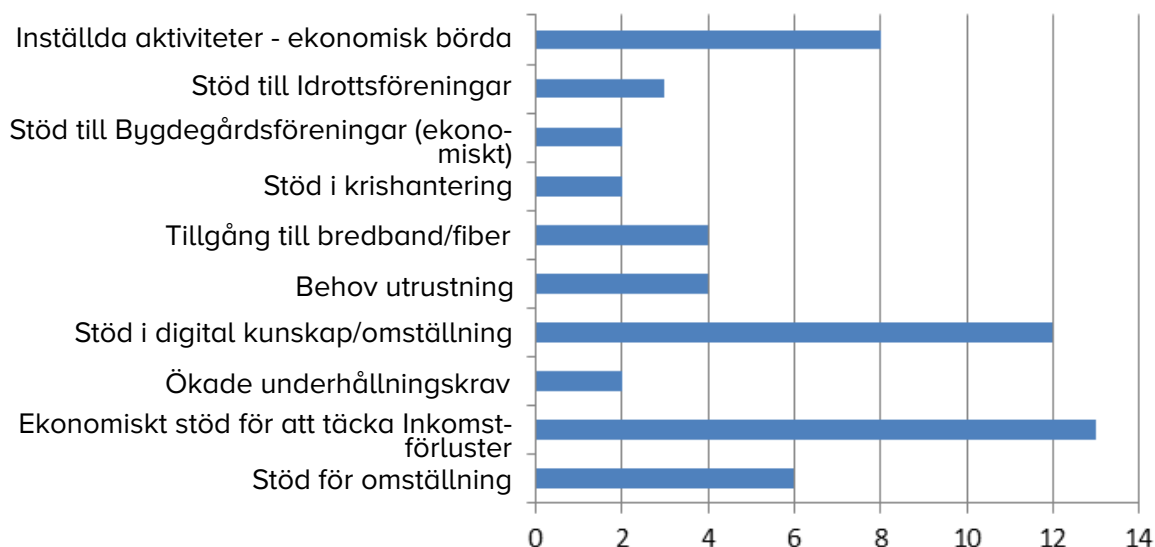
Föreningar som det går bra för

I denna tabell omnämns "besöksverksamheter" och föreningar som omnämns under detta är STF, Kungsjölederna, Destination Simlångsdalen, Stättareds 4H. På "föreningar som anpassat sig digitalt" omnämns Livestream-konserter: (t.ex. trubadurer som livestreamas till äldreboende), drive-in konserter, virtuella årsmöten, hemslöjdsföreningar med virtuella slöjdräffar.

Att det totalt finns 14 omnämningar hos 58 svarande ger kanske en antydning om att det inte går särskilt bra för föreningarna. Samtidigt är endast 17 svarande personer från ideell sektor. Vad gäller behov hos föreningar finns det 56 omnämningar.

Behov föreningar

Här omnämns den ekonomiska börda våra föreningar är utsatta för p.g.a. inställda aktiviteter, här omnämns särskilt i bygdegårdar, som har fått samtliga sina bokningar avbokade under våren. 23 omnämningar handlar om ekonomiska behov från föreningarna.

Det syns även ett behov av stöd, både ekonomiskt och med kunskap, för digital omställning, men även för omställning av verksamheten och krishantering. Svarande talar om stöd för att hitta nya sätt, alternativa inkomstkällor och nudging för omställning.

Denna bild stämmer också överens med rikets. Det är i första hand företag som erbjudits stöd, medan föreningarna inte varit fullt lika högljudda och dessutom kanske inte haft lika akuta besvär redan under första månaderna. Nu behöver föreningar dock både ekonomiskt och rådgivande stöd, vilket är viktigt p.g.a. de sociala funktioner som föreningarna upprätthåller i samhället.

Andra behov

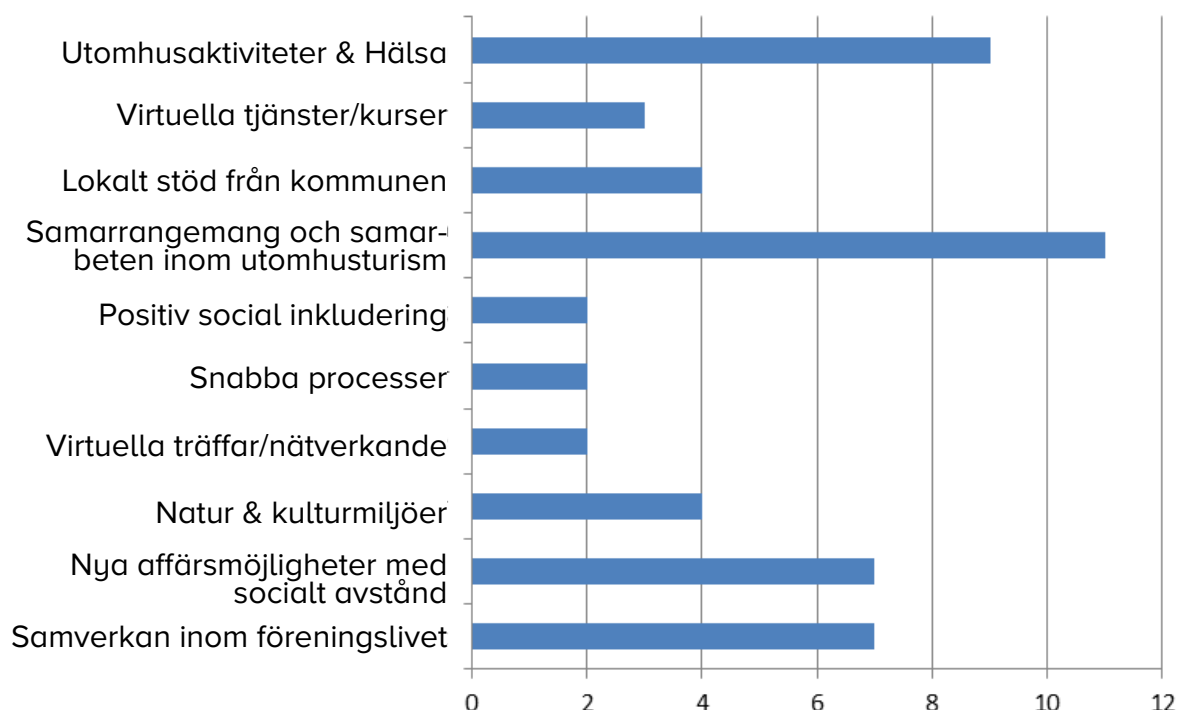
”Andra behov” som omnämns av svarande är framförallt den sociala funktionen, exempelvis positiv input, gemenskap, ungdomar behöver fortsätta ses, isolerade personer behöver ett sammanhang och peppande positiv framtidstro.

Några nämner Ideella verksamheter under ”annat” igen: Bygdegårdar, centralt stöd för ideella verksamheter, idéburna organisationer behöver få en förstärkt kulturpolitisk ställning, omställningen tar mer tid i anspråk vilket blir problematiskt för de som redan arbetar ideellt, att arbetslöshet spelar roll, utanförskap cementeras i pandemi-tider och omställningsstöd behövs för besöksnäring och ideell sektor (både rådgivning och ekonomiskt stöd).

Goda exempel/initiativ

Här ombads svarande att dela med sig av goda exempel på lokala initiativ. Hela 51 omnämningar gjordes, mer eller mindre detaljerade på goda exempel på uppfinningsriikedomen på Hallands landsbygder.

Goda exempel och lokala initiativ

Grundläggande handlar de goda exemplen om hur företag kan fortsätta ha en rimlig omsättning trots de försvårande omständigheter som en pandemi för med sig, eller om att stödja personer med större behov (framförallt äldre).

Ett konstaterande är att många möjligheter hittats just inom utomhusverksamheter, men vad händer när hösten kommer? Kanske finns det tillräcklig uppfinningsriikedom för att hitta ännu fler möjligheter då, kanske inte. Yoga i regnkläder? Eller blir det kanske helt nya idéer igen?

En sak är säker, när sommaren är över, kommer ytterligare utmaningar i att hitta möjligheter till omställning, men även att motverka ensamheten som kan komma med den fysiska distanseringen när alternativ saknas. Där spelar föreningslivet en mycket viktig roll.

Just eftersom det blir tydligt i enkäten att föreningslivet har stora problem att ställa om och hålla sig ekonomiskt likvida, kan redan nu funderas över hur social kontakt kan upprätthållas när vädret blir sämre.

En möjlighet kunde vara att se över bygdegårdarnas och andra samlingslokalers möjligheter att verka som sociala mötesplatser när vädret blir sämre – självklart inom folkhälsomyndighetens ramar för ett begränsat antal personer.

Detta kommer att behövas investeras i från något håll, eftersom det ideella, som ofta står för det sociala, inte har den inkomsten för att betala för möteslokaler flera gånger under veckan.

Föreningslivet i Halland har enligt denna enkät ett stort behov av uppsökande rådgivning och ekonomisk stöttning. Det är dags att börja nu.

Halland, framförallt företagare och offentlig sektor, har svarat uppfinningsrikt och kreativt på krisen i ett första läge – om krisen blir längre ihållande blir det nödvändigt med ny anpassning och uthållighet.

Sammanfattning av Nulägesanalysen

- Företagare har svarat på enkäten i större utsträckning än ideell och offentlig sektor.
- Det går bra för samma branscher på Hallands landsbygder som det går bra för i riket.
- Gårdsbutiker och REKO-ringar ser ett rejält uppsving.
- Utomhusaktiviteter är viktiga för att hålla igång verksamhet både för företag och föreningar – vad händer när hösten kommer?
- Omställning är lättare för de företag och föreningar med viss digital kompetens.
- Besöksnäringen och eventbaserade aktiviteter är starkt påverkade.
- Matproducenter som levererar till lokala restauranger har det tufft, vilket kan ha bidragit till REKO-ringarnas uppsving.
- Fisket ska inte glömmas, de har det mycket tufft nu.
- Föreningar på Hallands landsbygder, som i många fall står för det sociala kittet i samhället, är i akut behov av förstärkt stöd. Detta innefattar både rådgivning för omställning och ekonomiskt stöd för uteblivna intäkter.
- En längre ihållande kris kommer att kräva ytterligare anpassning när verksamheter inte kan bedrivas utomhus längre, samtidigt som uthållighet kommer att fortsätta efterfrågas.

BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

S.W.O.T

Nulägesanalys

Hallands Landsbygder

Lokalt Ledd Utveckling Halland tog med anledning av Covid 19 fram en S.W.O.T-analys om hur Hallands Landsbygder ser ut i Framtiden, efter att den akuta krisen är över. Analysen besvarades av 58 individer från Hela Halland med olika sektor- tillhörighet, könsfördelning och acceptabel åldersfördelning.

Deltagarna besvarade enkäten antingen via telefonintervjuer eller själva via länk.

STYRKOR

LANTBRUKET

Deltagare i analysen lyfter att fokuset som jordbruket har fått i och med pandemin är något positivt. Att fler intresserar sig för och värdesätter lokal produktion leder till en generellt större medvetenhet kring livsmedel. Att Folkhälsomyndigheten klassade livsmedelsbranschen som samhällsviktig kan vara en bidragande orsak till det ökade intresset, men även att de stängda landsgränserna tydligt visar att Sveriges självförsörjningsgrad är alarmerande låg.

De blåa och gröna näringarna behöver prioriteras högre både lokalt, regionalt och nationellt för att en inhemsk produktion ska komma upp i den volym som krävs för att vara självförsörjande. Många lyfter även att en högre självförsörjningsgrad ökar sysselsättningen och motverkar arbetslöshet.

SOCIALT

I kristider hjälps vi åt mer. Åtminstone är det uppfattningen som många av deltagarna har: att människor samarbetar bättre och att perspektivet på livet blir annat när allt ställs på sin spets som i rådande pandemi. Många upplever att insikten och medvetenheten kring vad som är väsentligt i livet och hur skört dagens samhälle är på många vis, blivit större.

HÅLLBAR UTVECKLING

Det drastiskt minskade flygandet har en positiv inverkan på koldioxidutsläppen.

KRISHANTERING

Pandemin har medfört ett större fokus på krisberedskap då vi tydligt kan se var det brister. Krisberedskap har blivit klassat som samhällsviktigt av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. En ökad medvetenhet om vikten av lokal robusthet väcks: ofta är landsbygderna bättre rustade för kriser med el, vatten och närmare produktionen.

BESÖKSNÄRINGEN

Naturen och landsbygderna lockar rekordmånga besökare. Detta har varit en uppgående trend under lång tid, men pandemin har definitivt gett naturturism en skjuts. Hallands landsbygder har en vacker, diversifierad natur- från hav och kust, till skog och sjöar. Detta anser många vara en stor fördel och attraktion.

Under pandemin menar många att människor känner sig säkrare där det är glesbefolkat eftersom det innebär mindre risk för smittspridning. Att Halland är ett relativt litet län lyfts också som något positivt då det öppnar för närmre samarbeten över kommungränser m.m. Landsbygdernas attraktionskraft har stärkts i och med pandemin och fler upptäcker besöksmål i sin nära omgivning.

En förhoppning finns om att Hemester-firare ska fylla platsen där utlandsturisterna uteblir eftersom restriktioner och den eventuellt drabbade privatekonomin hindrar Hallänningarna från att åka utomlands. Intresset för Halländska landsbygders "smultronställen" har ökat drastiskt. Färre flyg är bättre för miljön. Budgetalternativet till utlandsresor gynnar landsbygdernas besöksmål.

BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

NÄRINGSLIVET, ENTREPRENÖRSKAP OCH INITIATIV

Halländska entreprenörer är kreativa, har en god anpassningsförmåga och en stor initiativkraft. De verksamheter som har en väl fungerande organisation, står på flera ben och har starka samarbeten klarar sig bättre i kristider. Halland har ett starkt diversifierat näringsliv och pandemin kan till och med ha en positiv inverkan genom att driva på nya lösningar och kreativa innovationer.

DIGITAL UTVECKLING

Pandemin har tvingat människor till en digital mognad. Virtuella möten används idag av nästan alla - i kontrast till för bara ett år sedan när endast få behärskade den tekniken. De virtuella mötena anses vara mer tids- och kostnadseffektiva till följd av t.ex. minskat resande. Den digitala tekniken inkluderar och möjliggör för fler att delta i kurser/seminarier/föreläsningar/nätverkande där utbudet tidigare har varit starkt begränsat beroende på var i länet deltagarna bor. Landsbygdernas aktörer är flitiga på att marknadsföra sig på sociala medier och andra digitala plattformar. E-handeln har även bidragit till att konsumenten numera har hela världens utbud hemifrån soffan. Vikten av tillgång till fiber och god uppkoppling har under dessa tider blivit väldigt tydlig.

OMSORG

Krisen inom äldreården, vården och hemtjänsten belyser vikten av att dessa prioriteras högre. Det fokus som bristerna har fått föder en förhoppning hos många om en upprustning av vården.

SAMARBETE/ ORGANISATORISKT

Samarbeten blir viktigare i kristider, och många upplever att samverkan mellan olika entreprenörer stärks. Att Halland är förhållandevis litet innebär - i teorin - att kommun, region och enskilda företagare och föreningar är nära varandra och goda relationer gynnar alla. Pandemin har medfört många nya sätt att tänka och ett utvecklat samarbete där besöksmål i de olika landsbygdsområdena drar besökare till varandra.

SVAGHETER

LANTBRUK & HANDEL

Många framhåller att det när gränserna stängs blir tydligt att Sverige har en låg självförsörjningsgrad på både mat och produkter. Att Sverige är beroende av import för att fungera anses som ett problem. Nedrustning av den inhemska tillverkningen innebär att kriser som denna slår hårdare.

SOCIALT

Det finns en allmän oro över att isoleringen som vi tvingas in i p.g.a social distansering ska leda till uppgivehet och psykisk ohälsa, liksom att en allmän rädsla och försiktighet kan leva kvar långt efter att restriktionerna lyfts. Den handlingsförlamning och passivitet som följer isoleringen kan leda till depressioner och sjukskrivningar. Det personliga mötet är viktigt för att folk ska må bra. Alla har ett behov av närhet och kontakt med andra. Det finns även en rädsla att engagemanget ska svalna för föreningsliv m.m. En ekonomisk kris gör människor mindre givmilda - vilket i sin tur drabbar de mest utsatta, som är beroende av bistånd, ännu mer.

HÅLLBAR UTVECKLING

En risk med den ekonomiska krisen som en följd av pandemin är att t.ex. restaurangbranschen m.m. inte längre har råd att prioritera ekologiskt och närodlat. Detta leder i sin tur till ökade utsläpp p.g.a. import och även eventuellt sämre förhållande för bönder och djur, där de svenska lagstiftningarna för djurrätt och arbetsförhållande inte gäller. De småföretag som är nischade mot restaurangbranschen som tillverkar t.ex. sylt, eller primärvaror har förlorat upp till 80% av sina intäkter. En sämre förvaltning av fiskbestånden kan leda till minskade möjligheter för en rad verksamheter som redan är i kris.

LÅGKONJUNKTUR

Flera deltagare nämner en långvarig lågkonjunktur som en möjlig svaghet. Redan har många aktörer försvunnit i olika branscher och sektorer. Det finns en oro att de mindre företagen har sämre backup om de t.ex. blir sjuka, vilket i sig kan vara förödande för deras verksamheter. Många menar också att i kristider är det färre som vågar satsa på utveckling, då framtiden är oviss.

ORGANISATORISKT

Några deltagare tycker att svenska myndigheter är dåligt rustade för kriser i denna magnituden vilket resulterar i rekordlånga handläggningstider: något som deltagarna menar har konsekvenser för de mest utsatta verksamheterna. Det framhålls även att kommunerna och regionen var dåligt förberedda på integrationen med nyanlända i kristider. Centraliseringen lyfts av vissa som problematisk för landsbygderna då besluten tas längre från lokalsamhällerna och insatstiden kan bli väldigt lång. Många framhåller att privatiseringen av verksamheter hotar servicen på landsbygden. En oro finns att kommunernas dåliga ekonomi kan tvinga fram nedskärningar och att det som inte är "lönsamt" prioriteras ned.

Undersökningen visar en ökad polarisering mellan olika samhällsintressen: exempelvis en rädsla för att drivmedels och fordonsskatter ska höjas stärker konflikten mellan miljömål där minskade fossila bränslen är en viktig fråga och de inom jordbruket, som kör på fossila bränslen.

Vissa besöksmål som naturområden m.m. är hårt överbelastade av det plötsligt ökade trycket, något som bidrar till konflikter med markägare.

KOMMUNIKATION & INFRASTRUKTUR

Det finns en klar oro att kollektivtrafiken ska påverkas när vissa linjer/avgångar tappat resenärer till följd av restriktionerna om social distansering. De allmänna kommunikationerna på landsbygderna är redan lågprioriterade.

Fiber är fortfarande inte tillgängligt överallt i regionen, något som utgör stora svårigheter för de boende i dessa områden. Att regionerna inte själva äger sin uppkoppling lyfts som något som kan komma att bli ett problem i framtiden: förhandlingar krävs för att säkerställa de samhällsbärande funktioner som kräver uppkoppling.

LANDSBYGDEN/STADEN

Folktätheten gör städer mer utsatta i pandemier som Covid. Även här visas en ökad polarisering mellan storstadsregioner och landsbygder, många deltagare i undersökningen menar att krisläget visar på att tätbefolkade orter inte är hållbara i längden. Deltagare uttrycker oro att insatser kommer göras där flest bor och således inte nå alla i Halland. Det upplevs att Hallands inland ofta blir bortglömt till förmån för kustmiljöer och städer. Vissa svaranden tycker att det är problematiskt att det ökade intresset för landsbygderna inte kommer Hela Halland till gagn utan främst gynnar de geografiska områden som ligger närmast tätorterna.

BESÖKSNÄRINGEN

Den ekonomiska förlusten till följd av uteblivna internationella turister slår hårt mot vissa besöksnäringar. Många profilerar sig enbart mot utlandsturister, vilket blir problematiskt när gränserna stängs.

De ensamma aktörer på landsbygderna som inte har någon organisation bakom sig och som t.ex. inte kan hålla regelbundna öppettider p.g.a. andra jobb drabbas extra hårt när nu så stor andel ströbesökare försvinner.

MÖJLIGHETER

GRÖNA OCH BLÅ NÄRINGAR

En stor möjlighet som framhålls är att de gröna och blåa näringarna uppskattas mer vilket i sin tur kan leda till en större satsning på högre självförsörjningsgrad i Sverige. Ett återkommande mål som nämns är 90 %. Efterfrågan om lokala råvaror ökar kunskapen och medvetenheten om matproduktion. Det ökade odlingsintresset som syns i trädgårdsbutiker ger förhoppningar om en ökad satsning inom livsmedelsindustrin. Massarbetslösheten som drabbat Halland ger en öppning till att ställa om och satsa på att arbeta inom livsmedelsindustrin/produktionen. En nationell självförsörjning innebär fler jobb och mindre export säkerställer att de svenska kraven på djurskydd efterlevs.

SOCIALT

Många upplever att tiden de har fått sedan kalendrarna har blivit tomma till följd av avbokningar, har gett en värdefull paus från den vardagliga stressen. Att reflektera över sin tid och värdesätta naturupplevelser högre leder till en godare folkhälsa, då vistelse i naturen skapar lugn och harmoni. Pandemin kan medföra en chans till nytänk och nystart både för föreningslivet som för företag och privatpersoner. Krisituationer har en förmåga att förstärka känslan av gemenskap och tillhörighet mellan människor, och många hävdar att just samarbeten har blivit stärkta efter pandemin. Att fler får upp ögonen för sina lokalmiljöer kan i förlängningen innebära mer levande landsbygder med rikare föreningsliv och fler sammankomster.

HÅLLBAR UTVECKLING

Det ökade intresset för lokal produktion skapar en större medvetenhet om miljön. Bristerna i samhället blir tydligare under krisläge och vissa deltagare menar att det nu finns ett fönster att introducera innovativa och kreativa lösningar. Ett skiftat fokus från import/export till inhemsk produktion innebär fler jobb inom landet och är ett steg i rätt riktning för att nå klimatmålen. När fler väljer att åka till gårdsbutiker istället för stora köpcentra minskar konsumtionen av materiella ting och istället ökar intresset för livsstil och upplevelser. Många ser en ökning av odling och självhushållning. Det ökade intresset för REKO-ringarna och lokala matmarknader driver på den lokala matproduktionen.

NATUR & KULTURMILJÖER

Till följd av att folkhälsomyndigheten rekommenderat utomhusvistelse och det ökade intresset för naturturism, ses möjligheter för fler att förlägga sin verksamhet i naturen. Det skapas fler tillfällen till inkomster för t.ex. markägare från besökare.

KRISBEREDSKAP

Myndigheter och företag kommer vara mer vaksamma och bättre förberedda i framtiden.

DIGITALT

Under pandemin har vikten av god uppkoppling stärkts - något som kan påskynda utbyggandet av fiber och utvecklingen av snabba, digitala lösningar. Virtuella möten är både mer tids- och kostnadseffektiva, då man sparar in på resor och "småprat" enligt deltagarna i undersökningen.

Den digitala mötestekniken är här för att stanna. Det ökade utbudet av digital undervisning möjliggör för fler på landsbygderna att studera t.ex. udda instrument, språk m.m. där eleverna tidigare har varit tvungna att färdas långa sträckor för att få tag på kompetenta lärare.

En utveckling av den digitala mötestekniken, utan att förlora det personliga mötet, skulle vara att det i framtiden hålls utbildningar och föreläsningar i samlingslokaler med mindre grupper, uppkopplade mot varandra. På så vis kan deltagare mötas och nätverka både personligt och virtuellt och geografiska avstånd behöver inte vara ett hinder. Live-streamade kulturevenemang gör kulturen tillgänglig för fler och når en större publik.

CENTRALT

Förhoppning att regering och regioner satsar mer på sina landsbygder där resurser finns, med stor potential för utveckling.

Det finns oerhörda resurser på landsbygderna med stor potential för utveckling.

Satsningar på landsbygderna, där mycket av produktionen finns vore positivt för hela landet.

OMSORGEN

Många framhåller att det stora fokus som vården har fått kan ge en ökad politisk prioritering. Att vården uppgraderas istället för att rustas ner är en möjlighet som många hoppas på. Fler resurser till äldreboenden, vårdcentraler och hemtjänsten behövs om de ska stå emot en krissituation likt Covid 19 i framtiden.

MÖJLIGHETER

BESÖKSNÄRING

Att fler lockas till landsbygderna är en stor möjlighet för alla som bedriver verksamhet på landet. Turistnäringen på landsbygderna fortsätter gynnas av att många vill undvika stora folksamlingar. Ett uppdämt behov av sådant vi inte har fått göra under karantänen kan betyda goda affärer för de som jobbar med event, bröllop m.m. Det större intresset för roadtrips kan bädda för ett starkare samarbete över gränserna: lokalt - regionalt, privat - offentligt, stad - land.

Det ökade intresset för landsbygdernas småskaliga besöksnäring kan inspirera fler att våga satsa och bidra till fler kreativa innovationer.

FÖRETAGANDE

Det finns en chans till att använda tiden av lågintensivt arbete till att omstrukturera och satsa på kompetensutveckling för att utveckla sin organisation.

FÖRENINGSLIV

Bredare samarbeten mellan föreningar och olika hembygdsrörelser kan leda till större utbud och fler arrangemang. Hembygden och bygdegårdar blir besökta av lokalbefolkning och genomgår en renässans. Ett uppdämt behov av idrottsevenemang och tävlingar kan bidra till att evenemangen blir populära och välbesökta när restriktionerna hävs, så att idrottsföreningarna kan komma på fötter igen.

LANTBRUKET

Att lantbruket skulle industrialiseras än mer, vilket skulle leda till att landsbruksfastigheter blir övergivna och landsbygderna mindre attraktiva.

Att folk inte tycker sig "ha råd" att handla eko och fair trade när den personliga ekonomin är drabbad.

SOCIALT

Det finns en tydlig oro över att den allmänna folkhälsan påverkas negativt av pandemin. Ensamhet och nedstämdhet till följd av isolering och arbetslöshet. Rädsla och sorg över förlorade anhöriga. Oro och stress inför eventuella framtida pandemier.

BESÖKSNÄRINGAR

Ett stort hot är att många verksamheter och småföretag inte kommer klara de ekonomiska konsekvenserna av pandemin och blir tvungna att lägga ner eller går i konkurs.

Vissa branscher kommer att få det svårt att återhämta sig t.ex. resebranchen och de besöksnäringarna som lever på internationell turism kommer få det svårt att klara krisen, pekas ut av svarande.

Att den personliga ekonomin kommer vara så dålig att folk inte har råd att semestra, vilket kommer drabba besöksnäringen.

Att vissa besöksmål får för högt tryck när alla söker sig dit - t.ex kusten.

NATUR & KULTUR MILJÖER

Det finns en oro över att vissa delar av landsbygderna kommer bli överexploaterade - de utflyktsmål som ligger nära tätorterna, med konflikter mellan markägare och besökare som följd. Vissa ser även näringarna vid kusten som ett hot mot inlandet.

Historiskt sett är kulturen något av det första som prioriteras bort vid krislägen. Något som givetvis hotar såväl kulturarrangörer och -arbetare, liksom utbudet av kultur på landsbygden.

FÖRETAGARE

En farhåga hos flera av deltagarna är att det kommer bli färre satsningar och investeringar på landsbygderna när den nationella ekonomin är drabbad och att små entreprenörer lämnas i sticket eller faller mellan stolarna.

Att många företagare inte har sparkapital, utan blir skuldbelagda.

Ett annat hot är att många småbutiker inte överlever krisen, vilket i sin tur kommer göra att små orter känns öde och övergivna.

Brist på medel och arbeten på landsbygderna kan leda till kompetensflykt till städer.

Det dröjer lång tid innan potten fylls till att söka t.ex EU-medel, vilket hotar innovation och utveckling.

ARBETSLÖSHET

Arbetslösheten inom besöksnäringen är numera hög och det är givetvis ett stort hot mot samhället om detta kvarstår.

Om det ekonomiska utrymmet krymper allt för mycket så har folk kanske inte längre råd att semestra.

FÖRENINGSLIVET

Ett hot är att engagemanget och intresset hos föreningsmedlemmarna svalnar efter ett långt uppehåll. De föreningar som kämpade redan innan, där största andelen medlemmar är i riskgrupper kanske kommer tvingas lägga ner.

DIGITALT

En negativ aspekt med digitaliseringen är det ökande utanförskapet för de som inte behärskar eller har tillgång till digital teknik. Hur går det att leva i dagens samhälle utan digital kunskap?

CENTRALT

En farhåga är att regeringens räddningspaket och andra insatser främst genomförs där det är mest tätbefolkat och landsbygderna lämnas utanför.

Vissa ser det som ett hot ifall vi inte lär oss av bristerna som synliggjorts under pandemin, utan återgår till samma system som tidigare: t.ex. vården, livsmedelsproduktion m.m. och den allmänna polariseringen mellan stad och land: att landsbygderna är något pittoreskt och gulligt.

Vissa upplever att landsbygderna hotas av kommunalt och politiskt ointresse där kortsiktiga beslut får stora konsekvenser. Med mindre resurser på landsbygderna ökar skadegörelse och intrång från t.ex. djurrättsaktivister.

Stora nedskärningar för landsbygderna från kommun och landsting resulterar i nedlagda skolor och vårdcentraler m.m.

Livet på landsbygderna blir begränsat ifall kollektivtrafiken lägger ner mindre linjer p.g.a de anses överflödiga. Sådana beslut hotar när pandemin tillfälligt har minskat antalet kollektivresenärer.

Ett stort hot är om många människor blir arbetslösa då industrierna går i konkurs och tvingas flytta dit det finns fler jobb. Resultatet blir en negativ avfolkning av våra landsbygder med nedlagda skolor, matbutiker, bensinmackar m.m. som följd.